

An illustration of a man's face with a beard and glasses, wearing a crown of snakes. The man has a serious expression and is looking forward. The snakes are coiled around his head, with their heads pointing upwards. The background is a solid orange color.

**DENÍK
PARAZITA — JAN
— STAVINOHA**

Deník parazita

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.knihazlin.cz
www.albatrosmedia.cz

 KNIHA ZLIN

Jan Stavinoha
Deník parazita – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

walt

Jan Stavinoha
Deník parazita

DENÍK _____
PARAZITA _____ JAN
_____ STAVINOHA

KNIHA ZLIN

LEDEN

1. ledna

Ráno byly ulice pokryty rudým kobercem rozervaných papírových zbytků po odpalování novoročních ohňostrojů, jako by se tam přes noc odehrála nějaká děsivě krvavá událost. Skoro celou hodinu otřásaly amsterdamskou oblohou novoroční exploze, připomínající ostřelované Sarajevo, jen místo mrtvol se na chodnících nacházeli poloopilí lidé s třpytivými barevnými karnevalovými kloboučky na hlavách usrkávající ze sklenic šampaňské. Nechápu, proč lidé pokaždé tak vášnivě oslavují příchod nového roku, když se tím neodvolatelně přibližují o další rok ke konci svých životů.

V knihách jsem nazýván odborně *parazit*, ale já se snažím být stoprocentně nezhoubným, aby mě můj hostitel ze sebe nevyhnal nějakými chemikáliemi. Vedle svých parazitních povinností jsem rovněž jakýmsi jeho strážným andělem, protože mnohem lépe než on zevnitř vidím, co jeho vnitřností škodí a co ne.

Holandská televize večer oznámila, že obyvatelé hlavního města odpálili do vzduchu ohňostrojů za tolik peněz, že by za to v obléhaném Sarajevu šedesát tisíc rodin mělo osm měsíců co jíst. Závěrem zpráv bylo sděleno, že oslava Nového roku proběhla poměrně v klidu, jen jedna raketa udělala někomu díru do zadní části lebky, druhý byl zasažen do čela a třetí oběť měla spáleniny třetího stupně na tváři.

2. ledna

Ráno u snídane můj hostitel Vladimír přemýšlel, jak by v novém roce mohl žít pozitivněji než v tom uplynulém. Byl jsem tomu rád, jelikož považuji nespokojenost za jakýsi druh moudrosti. Já se každý den snažím jeho negativním myšlenkám překážet a dát jim jiný směr, protože spotřebovávají nadmíru mozkové energie, ale bohužel jsou příliš slizké, a proto se mi to většinou nedaří. Vladimíra nic nenapadlo, čemuž se nedivím, protože vše, co si vymyslí a co potom na základě toho dělá, má na svědomí jeho podvědomí, ke kterému nemůže. Rozeznat, zdali je rozumný, či naopak, je pro mě velice komplikované. Když si s tím neví rady on sám, jak se mám v jeho životě vyznat já?

Na ulici pořád leží nejen ohňostrojevé smetí, ale i střepy z rozbitých sklenic a lahví, z toho důvodu může jejich pes dnes pohnojit svým tělesným odpadem vlastní zahradu.

Vladimírova žena Ester a syn Hugo čekají, až na konci televizních zpráv ohlásí výsledky novoročního lota, rodina by totiž ráda vyměnila v celém bytě koberce.

Nejdříve v žurnálu vyhrožuje ruský politik Žirinovský Německu třetí světovou válkou, protože mu nechtějí dát vízum, aby je mohl navštívit. Rovněž sděluje, že až bude ruským prezidentem, bude vyžadovat odškodnění za druhou světovou válku a také se postará o to, aby se z Německa stala velmi chudá země.

Los nevyhrál, a tak bude rodina muset zase chodit po stejných vyšlapaných cestičkách, které se na podlaze stávají s příchodem každého nového roku viditelnějšími. Vladimír si ulevil tím, že byty v Sarajevu mají momentálně díry v podlahách, zdech i střeších, a proto by bylo solidárnější podlahu vylepšit, až občanská válka v Jugoslávii skončí.

3. ledna

V noci jsem se moc nevyspal. Vladimír se v posteli pořád převaloval a potil, protože se v novinách dočetl, že v šedesá-

tých letech se v americkém vládním programu v USA obširně experimentovalo s duševně chorými, kteří byli radioaktivně ozařováni. V jedné massachusettské škole byla dokonce jedenašedesáti normálním dětem radioaktivní látka injektována, aby se americká vláda dozvěděla, jak na to budou reagovat. Článek dále sděloval, že o deset let dříve se mladým lidem podávaly radioaktivní obilné a mléčné produkty. Na podobné experimenty se hlásili rovněž vězňové kvůli snížení výšky trestu a těhotné ženy, které si přály porodit mimořádné dítě, protože strach před radioaktivním zářením tehdy ještě neexistoval.

Lidé pořád chtějí něco, co nemají, chtějí být tím, kým nejsou, a uspokojování těchto osobních potřeb je hlavním tématem jejich existence, neustále si ohledně toho dělají starosti a tím si neustále narušují osobní klid.

„To je tím, že člověk není moc schopný,“ ozvala se ve Vladimírově hlavě jedna myšlenka, když se mu už konečně skoro podařilo usnout.

„Jak to myslíš?“

Lidé podle té myšlenky nevydrželi dlouho pod vodou, neuměli lítat, nedokázali vysoko skákat, nevěděli, z kolika cihel je postaven jejich byt; jediné, co se jim dařilo, byly různé technologické vynálezy a díky těm si mohli dovolit být dryádnicky mazaní. Považoval jsem tu myšlenku za příliš negativní, takže jsem se s ní nedal do diskuse. Vladimír najednou vstal, aby ztlumil ústřední topení, protože se znovu začal potit.

4. ledna

„Bude ze mě vegetarián,“ oznámil při snídani Hugo, který dlouho nevěděl, čím by se měl v budoucnosti stát, ale teď už si tím byl naprosto jist.

„To není povolání,“ poopravil ho Vladimír.

Ester považovala Hugovo rozhodnutí za vznešený ideál. Sama nad tím také jednou uvažovala. Bylo to poté, co zhlédla televizní dokumentární film, kde byla mrtvá zvířata na jatkách

rozřezávána jako prkna elektrickou pilou. Po vysušení krve a rozporcování bylo pak maso pro obchody hezky upraveno a zabaleno jako dortíčky, jako by se předtím nic hrozného neudálo.

Trochu ve mně hrklo, protože toto Hugovo prohlášení by znamenalo konec smažených řízků, bifteků a různých jiných mas – požíváním masité stravy jsem se automaticky stal členem lidské společnosti.

Cestou do své pracovny vstoupil Vladimír do prodejny obuvi, protože venku pršelo a on zjistil, že mu zatéká do bot. Nehty palců mu rovněž prořezaly díry v ponožkách, a tak mu prodavačka k botám přinesla nové.

Chůze je transportní lidská činnost, která je zdarma, ale pro boty a ponožky to bohužel neplatí. Já nemusím nic kupovat, protože nikdy nic nepotřebuji, a z tohoto hlediska musím být katastrofou pro ekonomiku, kterou každá společnost musí mít, aby prosperovala.

V ateliéru si Vladimír sedl ke stolu, zapnul laptop a pustil se do článku pro noviny, o němž se již cestou rozhodl, že bude velmi pozitivní.

Aby se jeho mozek co nejméně opotřebovával, myšlenky mu v hlavě popoháním a dohlížím na to, aby nebyl omezený, tupý či přihlouplý. Můj hostitel má tendenci podrobovat se svému rozumu, který se často chová dost nerozumně, a proto musím zabránit tomu, aby jeho myšlení bylo jen jakýmsi druhem lhaní, při němž si myšlenky namlouvají, že jsou chytré. Tento druh myšlenek taky strašně rád radí jiným, i když mají svůj vlastní rozum v pěkném bordelu, proto na ně musím dohlížet, aby mému hostiteli v hlavě něco neprasklo či nevybuchlo. Přispívat, podporovat a být stoprocentně nezhoubný je to nejnádhernější, co v životě existuje.

Po celodopoledním přemýšlení došel Vladimír k závěru, že pádem Berlínské zdi a vynálezem antikoncepční pilulky se lidstvo osvobodilo od dvou nejvíce zotročujících aspektů a následkem toho se na světě rodí méně nespokojených a nežádou-

cích lidí, což má významný vliv na společné bytí všech na tomto světě.

I když tato myšlenka byla krásná i pozitivní, bohužel nebyla dostatečná pro pravidelný fejton na zadní stranu novin.

5. ledna

V noci jsem přemýšlel sám nad sebou a došel k závěru, že žít mimo lidské tělo by nebylo pro mé blaho a prospěch tak snadné jako zcela zadarmo existovat ve Vladimírovi. Pobyt v něm považuji za privilegium, a proto mu nepůsobím žádné potíže. Měl jsem obrovské štěstí, že jsem se v něm nacházel, už když byl v embryonálním stadiu, a tak jsem se s ním mohl již takřka od jeho početí vyvinout v dokonalé harmonii. Za celá ta léta dostávám třikrát denně stravu, i když často nemám hlad, a dvacet čtyři hodin denně mě objímá pozoruhodná kostra, které se občas dotýkám, aniž to Vladimíra ruší. Na jistých místech působí kostra dojmem, jako kdyby byla sestavena z různých zvířat. Když běží, kašle, kýchá, směje se, souloží anebo zvrací, je slyšet, jak všechny kosti vržou, rachotí, cítím, jak se morek v nich třese, a i když je ten hluk někdy hodně silný, nikdy se na té kostře nic neuvolní ani nepraskne.

Díky všemožným bludištím svalů a žil je vše navzájem efektivně a pevně propojeno. Na různých místech mám různá zastřešení, vyvýšeniny, chodbičky a jeskyňky, kam se krásně mohu schovat a žít v jeho těle úplně nenápadně. Dosud mě nikdo neobjevil a já se snažím, aby to tak zůstalo i nadále.

Pár minut po odjezdu do práce se Ester vrátila domů, protože píchla kolo. Vladimír si s ní chtěl promluvit o Hugově vegetariánství. Římského filozofa a literáta Seneku to stálo zdraví, byl kvůli svému asketickému životu tak vyhublý, že by ho každá dnešní zdravotní komise prohlásila za silně podvyživeného.

Ester odnesla kolo do kůlny na zahradě, a když se vrátila, Vladimír pokračoval: Císař Nero vzhledem k odhalenému spiknutí nařídil Senekovi spáchat sebevraždu, Senekovi

přátelé však císaře žádali, aby ho nechal žít, protože má slabé plíce, souchotiny, astma a brzo sám stejně zemře. Ester zatelefonovala na univerzitu, že přijde o trochu později, a Vladimírovi oznámila, že na hlouposti nemá čas.

Vladimír zvedl v chodbě ranní noviny. Holandský ministr pro rozvoj a spolupráci Pronk v nich považoval posílání novo-ročních balíčků s potravinami vězňům v jugoslávských koncentračních táborech za nepochopitelné a perverzní. Touto charitativní akcí západní Evropa akceptuje, že nevinní lidé jsou zavíráni a mučeni. Pronk zastával osvobození vězňů klidným válečným způsobem. Zatímco v Jugoslávii lidem usekávali nohy a ruce, od rána do večera se znásilňovalo a navzájem se tam provrtávali kulkami, Vladimír se rozhodl jít vykoupat, protože cítil, že se po přečtení novin začal potit. Lidský pot je zajímavý jev, je vylučován stejně jako slzy z emocionálních zkratů. Já slzy ani pot nevylučuji, protože se zásadně vyhýbám veškerým psychickým nepříjemnostem.

6. ledna

Při venčení psa potkal Vladimír před samoobsluhou starší rozvedenou ženu, se kterou se občas dával do řeči. Chůzí připomínala batolícího se opuštěného pingvína. Sdělila mu, že jí to každodenní nakupování leze na nervy, a že pokaždé když jde do obchodu, začne ji píchat pod žebry a vůbec by se nedivila, kdyby ji to v samoobsluze kleplo. Zatímco si žena stěžovala na neuklizené smetí na ulici, Vladimíra začaly v nových botách bolet prsty na nohou a stání mu bylo nepříjemné. Žena si o sobě jistě myslela, že je chytrá, a očekávala za to ocenění, což je smutné a naprosto nelogické, protože rostliny, stromy, zvířata ani já to nikdy neděláme.

Po návratu do bytu si Vladimír boty sundal, bolest v nohou přestala, ale v hlavě se mu stále ozývaly zvláštní zvuky, které jsem nemohl přesně určit. Proto se místo psaní rozhodl znormalizovat si celý den aspirinem.

Po příchodu domů chtěl Hugo vědět, kolik plenek jako dítě spotřeboval. Ve škole se totiž při jedné hodině dozvěděl, že než holandské dítě začne chodit na záchod, musí se v Africe na výrobu papírových plenek porazit deset stromů. Vladimír o počtu spotřebovaných plenek neměl vůbec ponětí a obával se, že totéž platí i pro Hugovu matku.

7. ledna

Ester má v plánu dávat Hugovi peníze, které se ušetří tím, že nebude kupovat maso a budou jíst jen výživné palačinky. Vladimír mlčí, ale mně se to zdá být naprostý nesmysl, protože tímto opatřením by si Hugo byl schopen vyvinout anorexii, jen aby si vydělal ještě další peníze. Mne bezmasá budoucnost děsí, palačinkami se má radost ze života silně omezí. Potřebuji masné bílkoviny, protože mě posilují a zvyšují mou inteligenci. Jsem přesvědčen, že kdyby člověk v dávné minulosti nezačal s opékáním masa, byl bych dnes obyčejným, neintelligentním parazitem a nikdo v těle by mě nebral vážně.

Aniž jsem na to byl připraven, večer sklouzl do žaludku kus bifteku a lok červeného vína, Vladimír si totiž zašel do restaurace, aby se bezmasé dietě vyhnul.

Ulehčilo se mi, protože mi bylo jasné, že maso z jeho repertoáru nezmizí. Žaludeční žlázy byly nadšeny ještě víc než já, začaly mocně vyměšovat patřičné extrakty, protože stejně jako já se změny stravy velmi obávaly.

Biftek je pro mě takový malý zázrak, nechápu, jak je možné, že kráva, která celý den žere jen trávu, má na sobě tak lahodné maso. Ester nechtěla do steakhousu jít. Považuje osud krav za smutný, staletí udržují člověka bez protestu při životě a jejich jedinou odměnou za tuto oddanou a poctivou práci je opékání na rožni. Proto zůstala doma s palačinkami.

To, že krávy jsou krávami, je jejich osud, kdyby jedly maso, možná že by je lidi nechali na pokoji. Můj osud je ke mně přívetivý; protože od něho příliš neočekávám, nikdy jsem se taky

nebál, že by mi ho někdo ukradl, protože vím, že každé stvoření si svůj osud úpěnlivě střeží a naprosto nemá čas ještě na osudy jiných.

Ohledně oddané a poctivé práce bych Ester jednoho dne rád řekl, že žaludek rovněž od nepaměti pracuje pro člověka spolehlivě a poctivě jako kráva, nikdy nediskriminuje potravu na základě barvy, formy a chutě a nechá se sebou dělat všechno možné. V rámci přípustnosti, přirozeně.

8. ledna

Amsterdam proti válce, ohlašuje plakát u vchodu do Vondeloparku, kde stojí stánek s protiválečnými suvenýry. Prodavač ujišťuje každého kolemjdoucího, že výtěžek z prodeje bude poslán obětem válečného násilí v Bosně. Mezi třetí a čtvrtou hodinou bude také nad parkem se slevou pronajaté letadlo shazovat balíčky s potravinami, takzvané FOOD DROPPING, ve kterých budou kromě chleba z umělé hmoty i lístky na dražbu obrazů známých malířů. Dražba se bude konat v hospodě Het Schuim ve Spuistraat a část výnosu bude přirozeně určena hladovějícím bosenským dětem. Po shazování budou vystupovat známí umělci, jejichž diety se ovšem musí kompenzovat, a proto je nutné si na jejich vystoupení ve stánku zakoupit lístky.

Když Vladimír poznamenal, že suvenýry, písničky a dražba nejsou žádná pádná odpověď na válečné násilí, prodavač mu vysvětlil, že umělci touto akcí chtějí obyvatele Amsterdamu konfrontovat s pocitem, jaké by to bylo, kdyby v jejich zemi řádila občanská válka. Jeden muž chtěl vědět, kdo všechno bude na pódiu vystupovat, a prodavač oznámil, že na plakátech ohlášený kabaretiér Herman van Veen bohužel svou účast odvolal, protože má někde důležité natáčení. Ale rock-and-rollák Herman Brood se jistě dostaví, pokud bude jen trochu střízlivý.

Nebyl to zrovna ideální den pro napodobování válečného FOOD DROPPING, mraky nad parkem měly barvu šedivých

vlasů důchodců, ale psi byli s protiválečnou demonstrací spokojeni, jelikož v parku byla jedna hárající čubička a několik kňučících hafanů ji nadšeně pronásledovalo. Během čekání na shazování balíčků s potravinami z umělé hmoty lidé hráli fotbal, zpívali za doprovodu kytary, tancovali, popíjeli či kouřili hašiš, jako by válka v Jugoslávii již dávno skončila. Jeden čekající věděl, že pro Bosnu se minulý týden v televizi posbíralo šestnáct milionů guldenů, a prohlásil, že by bylo lepší nechat ty Jugoslávce se mezi sebou vymlátit, protože by pak nepotřebovali naše těžce vydělané peníze. Když z nebe spadlo několik balíčků se syntetickým chlebem, psi se na ně zuřivě vrhli a v krátké době vše roztrhali na kousky.

Vladimír neměl ostny jako ježek ani drápy, ani rohy, aby se mohl nějak ubránit výčitkám svědomí, a když si večer lehl do postele, připadal mu jeho spořádaný rodinný život s dobře vydělávající manželkou a samoobsluhou za rohem jako nechutný souhlas s probíhající občanskou válkou na Balkáně. Naštěstí měl prášky na spaní, které v mozku zatáhly záclony, aby se v něm výčitky nemohly procházet jako manekýnky, až se v pokoji zhasne.

Vladimírův mozek je mi dobře znám, byl jsem v něm, už když se narodil, ale dodnes nevím, v jaké části hnízdí stud, abych ho nějak lépe sešteloval. Ze své zkušenosti vím, že ten, kdo je v životě připraven na nejhorší, není nikdy tak překvapen jako někdo, kdo se na svět dívá pozitivně a s úsměvem. Mnoho lidí v této zemi si myslí, že když někomu dají obnošené šatstvo, věci, které nechtějí, či věnují peníze na dobročinnost, automaticky se stanou vzornými obyvateli zeměkoule.

9. ledna

V televizi byla diskuse o válce na Balkánu, ve které jeden známý holandský spisovatel prohlásil, že vzájemné vyvražďování v Bosně považuje za nezajímavé, protože nejde o klasický boj dobra se zlem. Vladimír se za toto idiotské prohlášení

styděl, nestydět se by byl jistý druh souhlasu s tím arogantním nesmyslem, a protože neměl cigarety, pustil se do burských oříšků zbylých z novoroční oslavy. Pes se mu posadil k nohám, jelikož mu občas nějaký oříšek vypadl z ruky.

Paraziti, ryby, ptáci a velká zvířata dokázali po staletí žít v klidu mírumilovně vedle sebe, aniž se navzájem nějak nežádoucně dotýkali nebo se pouštěli do mučení, vraždění či jiné devastace, a to vůbec neumějí číst a psát jako lidé, kteří bez války nedokážou žít. To, jak se včera v parku demonstrací proti válce lidé bavili, působilo dojmem, jako by z občanské války měli opravdovou radost.

10. ledna

Vladimír čtyři a půl hodiny pracoval ve svém ateliéru na článku pro noviny o ozonu a o planetě, která pomalu, ale jistě dostává tvrdě zabrat, zatímco si lidé v samoobsluhách klidně plní nákupní vozíky všemožnými poživatinami, poté je rozžvýkají na fialovo-hnědou kaši a tu narvou do střev, aby potom vše na záchodě spláchnli pracně vyčištěnou vodou. Na závěr článku vypočítal, že kdyby lidé mohli močit na ulici, jen město Amsterdam ročně ušetří pět milionů litrů pitné vody.

Vladimír si myslel, že napsal pozitivně kritický článek, ale mně vadilo, jak urážlivě se vyjadřuje o lidských vnitřnostech, jichž si velmi vážím. Vždyť jde o několikametrové chodby, kde se výživná kaše geniálním způsobem postřikuje všemožnými šťávami a za pomoci milionů bakterií rozkládá, aby se to vše neslyšně vydalo na cestu do spodní části těla, která trvá skoro dvacet hodin. Střevní proces udržuje živá stvoření při životě, což se o procesu psaní říci nedá.

Po návratu domů Vladimírovi volal někdo z nakladatelství a sdělil mu, že na poslední schůzi došli k závěru, že v jeho nové knize úplně chybí sex, tedy něco mnohem důležitějšího než náboženství či politika. Církev a vlády nedělaly celá staletí pro sex vůbec nic, a proto se toho musela chopit nakladatelství.

Sex dává lidem pocit, jako by se v určitém okamžiku stávali na chvíli svatými, a právo na něj by mělo patřit přímo mezi mezinárodní lidská práva.

Naprosto jsem s osobou z nakladatelství souhlasil a mrzelo mě, že jsem do telefonu nemohl říci, že s Vladimírovou tvorbou taky nejsem vždy spokojen. Jeho psaní mi někdy dělá velké starosti, protože násilně hledá něco, co není, píše o lidech, kteří neexistovali, nechává je říkat věci, které by jistě nikdy neřekli, a tím je uvádí do situací, které se nikdy neodehrály. To je proti přírodním zákonům a rozumná stvoření by to neměla dělat.

11. ledna

Ráno vtekla do žaludku místo kafe teplá kuřecí polívka z konzervy, aby Vladimírovi propláchla vnitřnosti a zároveň je tenkou vrstvičkou tuku ochránila před zhoubnými účinky včera večer vypitého levného bílého vína. I přes toto opatření byl v poledne v žaludku pořád ještě zápach jako ve starém sklepě, protože Vladimír si k vínu objednal ještě francouzský sýr. Pro něho to byla delikatesa, pro žaludek smradlavé zkažené mléko. Včera také diskutoval v hospodě zase o bosenské občanské válce a mával u toho tak vzrušeně rukama, že se to lidem kolem něho nezamlouvalo a stěžovali si, že zabírá u stolu moc prostoru a pro tento druh chování není v malém Holandsku dostatek místa. Ale po půlnoci, když se vrátil z hospody domů, se mu podařilo skoro neslyšně ulehnout do postele vedle Ester.

Dnes se Vladimír rozhodl zůstat doma a vzal si noviny.

Ve Spojených státech všichni v televizi s napětím sledovali soudní zasedání ohledně urážnutí pohlavního údu. Tento drastický čin provedla v minulém roce jakási Lorena na svém muži, protože ji neustále nutil do souložení. Urážnutí penisu byla konečná tečka za jejím čtyřletým mizerným manželstvím se šestadvacetiletým bývalým námořníkem

Johnem Bobbitem, který nyní pracoval jako vyhazovač v jednom nočním klubu. Sousedé u soudu svědčili, že John se svou čtyřiaadvacetiletou manželkou původem z Ekvádoru nezacházel příliš manželsky. Lorena muži úd uřízla, když spal, skočila do auta a cestou přirození pohodila do příkopu – na policii pak prohlásila, že její muž byl sobeckým milencem, který jí neumožňoval orgasmus. Policie odříznutý úd rychle našla a urolog doktor James Sehn se stal světově proslulým, protože se mu po devítihodinové operaci podařilo Johnovi jeho mužnou ozdobu znovu přišít. Během soudního sezení urolog prohlásil, že sexuální funkce se Johnovi snad vrátí, ale jeho výkonnost nebude asi již stoprocentní. Soudci a porotě pak byla ukázána zvětšená fotografie Johnova údu, zhotovená policií ještě před přišitím.

12. ledna

Ranní noviny oznámily, že Bill Clinton navštívil Prahu, kde se prošel s českým prezidentem Václavem Havlem po Karlově mostě. Most byl samozřejmě pro veřejnost uzavřen a ve Vltavě plavali policejní potápěči, aby nikdo nemohl na státníky spáchat atentát. V hospodě U Zlatého tygra si americký prezident dal řízek s bramborovým salátem a hosté, kteří tam svorně popíjeli pivo, byli členové ochranek obou zemí. Večer v jazz klubu Reduta zahrál americký prezident na saxofon darovaný mu Havlem; při této produkci byl Pražanům vstup do podniku zakázán a obyvatelé v okolí Reduty se nesměli dívat z oken.

„Politický svět je plný nepravd,“ reagovala jedna přehnaně vážná myšlenka ve Vladimírově mozku. „Chce-li se někdo stát politikem, asi by neměl mít potíže s tím, že nemluví pravdu,“ poznamenala jiná myšlenka. Rovněž jsem chtěl něco poznamenat, protože mně vadí, když se jedinci, kteří rozhodují o životech milionů lidí, přihloupale usmívají do televizních kamer, zatímco někde běsní občanská válka, ale jiná

myšlenka mě předběhla. Podle ní by pravda měla objasňovat život, ale bohužel místo toho život jen komplikuje, a chtěla vědět, zdali to pravda ví.

„Asi ne,“ poznamenal jsem.

„Jak to myslíš, asi ne?“ vybuchla.

„Tak, jak jsem to řekl,“ odpověděl jsem.

„Co jsi za druh?“

Rozhodl jsem se neodpovídat, protože nejsem zhoubný parazit, jak si jistě myslely. Jsem jen uvážlivý, vyhýbám se nepříjemnostem a hledám rozumný klid. Zacházel jsem s rozumem vždy opatrně, do ničeho ho nenutil, aby se mu něco nestalo, a proto jsem od něj také nic mimořádného neočekával. Zdravý rozum nemůže vědět vše, myslí hlavně na můj prospěch, a proto nemá příliš času myslet na sebe.

Ozval se zvonek a Vladimír otevřel venkovní dveře. Před vchodem stál muž se zarámovaným obrazem, rád by obraz, který sám namaloval, daroval lidem v Sarajevu a hledal někoho, kdo by tam jeho dílo odvezl autem. Vladimír mu odpověděl, že auto nemá, muž se rozzlobil a Vladimír dveře zase zavřel.

13. ledna

Ranní noviny ohlašovaly, že Lorenu Bobbitovou vášnivě podporovaly americké feministky, které prohlašovaly, že udělala dobře, když se postavila na odpor sexuálnímu zneužívání. Američtí muži naopak považovali urážnutí údu za násilné zbavení manžela jeho mužství a postavili se na stranu Johna Bobbita – ten při vystoupení v televizní show Howarda Sterna dostal jako dar dvě stě šedesát tisíc dolarů. Kromě toho jej čekalo ještě mnoho exkluzivních rozhovorů a honoráře za televizní autorská práva. Lorenu naopak čekalo za její násilný čin dvacet let vězení, i když se její advokáti snažili prokázat, že při kastraci svého muže nebyla příčetná, a proto tento čin nemůže být považován za zločin. Duševní choroba u ní údajně

vznikla dlouhodobým zneužíváním a týráním ze strany manžela, se kterým se mezitím již rozvedla. Před soudní budovou se prodávala trička s texty různých soudních prohlášení a rovněž sušenky ve tvaru penisu.

Zazvonil telefon, a když ho Vladimír zvedl, mužský hlas mu oznámil, že jeho přítel Jadran byl v Bosně zatčen chorvatskou policií a poslán do vězení v Ljubuški. Jadran jel s holandským konvojem, který vezl potraviny a léky do válečné oblasti, a protože u něho chorvatská kontrola našla dopisy pro lidi v Bosně, byl označen za špiona a zadržen. Mužský hlas ještě oznámil, že Jadran je velmi nadějný mladý básník, a chtěl vědět, co by pro něho mohl udělat Holandský svaz spisovatelů, aby ho pustili na svobodu.

„Ach, ach...“ povzdechl si Vladimír a přiznal, že asi nic, protože většina holandských spisovatelů je někde na horách, a proto není možné rychle svolat schůzi, aby Svaz sepsal protestní petici.

„S tou peticí si tam akorát vytřou prdel,“ zvolal hlas rozrušeně a v telefonu cvaklo a nastalo ticho.

Další novinový článek sděloval, že mladí němečtí pravice radikálně vyřezali sedmnáctileté invalidní dívce nožem na obličejí hákový kříž, protože nechtěla volat, že všichni invalidi by měli jít do plynu. Vladimír se rozhodl jít raději na poštu se psem.

14. ledna

„Takhle k těm drobkům nemůže pes,“ bránil se Hugo, když se ho Vladimír zeptal, proč drobil chleba pod skříň a krmil tak myši. Hugo krmením pomáhal nejslabším členům společnosti, ve škole jim totiž řekli, že kdyby každý den někdo udělal dobrý skutek, náš svět by se brzo zlepšil.

Ester se synovou akcí sympatizovala, trocha dobra ve formě drobků je lepší, než aby hladovějící myši pokradmu prohledávaly jejich kuchyň. Zatímco se rodiče hádali, Hugo si nasadil

sluchátka walkmanu, aby neslyšel jejich bohatou a hlasitou výměnu názorů.

Vladimír měl v sobě parazity, kteří se taky chovali jako myši a zásadně mu odmítali pomáhat tak, jako to dělám já. Někdy mi lezlo na nervy, jak jsem se ze všech sil snažil být prospěšný, zatímco ostatní se chovali výhradně parazitně a pro jeho dobro nechtěli udělat vůbec nic. Je smutné, že mnoho organismů se přidává spíš na stranu drzosti než slušnosti. V tomhle smyslu jsem byl ve své dobročinnosti sice osamělý, ale rozhodně jsem neupadal do deprese.

Vladimír uprostřed hádky najednou významně zvedl pravou ruku a žádal o absolutní ticho, protože zaslechl zvuky od sousedů.

„Že by nás odposlouchávali?“ ptala se Ester sama sebe.

„Proč by to dělali?“ ptal se rovněž sám sebe Vladimír.

„Protože to děláte taky,“ odpověděl Hugo a nasadil si znovu sluchátka na uši a dál kýval hlavou do rytmu neslyšitelné hudby. Oba rodiče přiložili ke zdi obrácené prázdné sklenice. Po chvíli bylo slyšet zavržení židle, šoupání nohou, otevření dveří a pak spláchnutí záchodu.

Při novoročním ohňostrojevém randálu sousedé nadávali na obyvatele města, protože jako pomalu umírající mají právo na klid. Když exploze nabraly na síle, sousedka otevřela okno a křičela na Boha, aby si pro ně co nejrychleji přišel.

15. ledna

Ve světě se přes noc udály další zajímavé věci, psaly noviny: Ruskému ultranacionalistovi Žirinovskému dal někdo v kantýně ruského parlamentu facku, protože se snažil ve frontě na oběd předběhnout. To ho strašlivě rozzuřilo a řval, že až se stane prezidentem, autora facky okamžitě pošle do vězení a postará se o to, aby se už nikdy nevrátil.

Vladimír toto chování nechápal, ale já věděl, že z duševní prázdnoty vzniká potřeba silného osobního rozrušení. Ona

prázdnota snižuje mentální schopnosti, ale o to více zase zvyšuje prudkost a vášně emocí, které mohou zapříčinit i bolesti, když se té duševní prázdnotě někdo postaví do cesty.

Sedmnáctiletá invalidní dívka z Německa se na policii přiznala, že si vše vymyslela a hákový kříž si do levé tváře vyřízla nožem sama.

Vladimír nechápal, co ji k onomu bizarnímu činu vedlo, ale já věděl, že mládí někdy nebývá dobrým rádcem, mladí paraziti si v něm taky chtějí ceremoniálně imponovat nějakou hloupostí.

„Lidi jsou často dobrý v tom být špatný,“ poznamenala jedna myšlenka, když Vladimír odložil noviny. Tohle jsem od ní neočekával, protože jsem onu myšlenku dobře znal a věděl jsem, že považuje myšlení za maření času.

Podle jiné myšlenky se člověk stává nesmyslným, když se mu výmysl zdá být lepší než realita. Další myšlenka naopak považovala realitu za čistě hypotetickou. Odmítl jsem se do této diskuse míchat, protože přemýšlení nad nesmyslem považuji za omezování svého osobního volna.

16. ledna

Vladimír opět začal psát nějaký článek, ale dnes mě jeho psaní nezajímá a dal jsem přednost svému osobnímu přemýšlení. Můj zájem o jeho dobro nevznikl proto, že mně poskytuje střechu nad hlavou a stravu, jako by tomu bylo u psa. Byl totiž vždy intenzivně poctivý, jelikož jsem považoval kvalitu za důležitější než kvantitu, na rozdíl od psů, kteří si myslí, že množství zaručuje spokojenost. S touto filozofií jsem byl ve Vladimírově těle sám, ale následkem toho jsem zase dobře věděl, že jsem byl a jsem dobrý, zatímco pes každou minutu potřebuje triviální pozornost celé rodiny. Rozhodně se nepředvádím, neperu se, nejsem nikdy nemocný a nevyměšuji smradlavý tělesný odpad jako pes. Jiná zvířata dávají lidem mléko, vlnu anebo tažnou sílu, zatímco pes nedává lidem nic

a pořád něco chce, a proto nechápu, že je taková vyžírka celou rodinou obdivována a nošena na rukou jako malé dítě. Dnes například mu nakapali do ucha nějaký lék, protože tam měl zánět, a celá rodina si dělala starosti, jestli medicína zabere, protože v neděli měli veterináři zavřeno, a tak Ester musela koupit v lékárně kapky, které byly určeny pro lidi.

17. ledna

Od bratra Jaromíra přišel dopis, že se po letech v Kanadě rozhodl vrátit zpět do rodné Prahy, na Smíchově si našel levný podnájem u jakési paní Veroniky, která je již v důchodu. Když k ní přišel, byt působil dojmem, jako kdyby vstoupil do knihy od Charlese Dickense pojednávající o tom, jak stará žena léta žila ve svém domě osamělá, protože nastávající ji na poslední chvíli nechal na holičkách a nedostavil se na svatbu. Vedle zápachu a špíny se smíchovským bytem hemžily roje malých černých mušek, které musely být vyhubeny sprejem. Koberec v pronajatém pokoji byl pokryt vrstvou psích chlupů. Zvíře patřilo synovi a Veronika se o něj musela často starat. Lednice při otevření zapáchala tak, že se málem pozvracel. Z Veroničina pokoje dostal další šok, pes se tam chodil venčit. Jaromír chtěl okamžitě sbalit kufry a zmizet, ale pak se rozhodl přece jen zůstat. Když emigroval do Kanady, nemohl nic udělat pro jejich dnes již zemřelou matku, a tak u staré Veroniky zůstal, aby se morálně rehabilitoval a svou přítomností kompenzoval to, co u matky ze své synovské povinnosti zanedbal. Byla to tvrdá práce dát celý byt do pořádku, a když vše bylo hotovo, přišel Veroničin syn se psem. Jel se svou ženou na dovolenou, Veronika se musela o psa postarat a jediné, co s sebou syn přinesl, byl psí buřt. Ještě než odešel, rozčiloval se, proč Jaromír strká nos do cizích záležitostí a byt uklidil. Po námitce, že to trvalo dva dny, než se stal byt obyvatelným, se bránil, že on by s tím byl hotov za pár hodin a vlastně to měl již dnes v plánu. Po jeho odchodu Veronika vzala jediný hrnec, který v bytě měla,

a dala do něj psovi ohřát jeho buřta. Teprve až se najedl, dala Veronika do stejného hrnce ohřát jídlo pro sebe.

Zatímco Vladimír dopis znovu pročítal, já jsem v duchu proklínal psy, jak jsou každému na obtíž, a ještě to považují za své právo.

18. ledna

Jako v Praze narozený spisovatel byl Vladimír pozván do Rotterdamu na literární festival Story International 4 společně se spisovateli z Afriky, Ruska, Turecka, Belgie, Rakouska, Číny a ještě několika dalších zemí. Na programu byly všemožné projekty, filmová představení a videopředstavení a každý spisovatel měl ve svém rodném jazyku předčítat ze své knihy, aby Holanďané slyšeli, jak onen jazyk zní. Zatímco vedoucí pořadatel vítal účastníky festivalu, Vladimír při jeho proslovu u stolu v zasedací místnosti vzpomínal, jak naposledy viděl svého bratra, když z Kanady přiletěl do Amsterdamu. Po ubytování v pracovně šli do obchodního domu HEMA, kde si každý dal jednoho teplého buřta v housce. Šťavnatého buřta z HEMY mám rád a často na něj vzpomínám, protože má krásně vyváženou, aromaticky sensuální náplň, podporující masožravý chtíč. Trocha štěstí ve formě buřta je lepší než pytel plný nejedlých peněz.

Když pořadatel poděkoval osmnácti podnikům, které literární festival sponzorovaly, oznámil, že na speciální den o Číně přijede z Anglie slavná Čang Žung, autorka světoznámého románu *Divoké labutě*, a vyzval účastníky, aby přistoupili k teplému bufetu, jež právě přinesli z nedaleké indonéské restaurace. Vladimír si dal na talíř různé druhy masa, které následkem jakési rudé omáčky měly všechny stejnou chuť, takže jsem nerozeznal, co je co.

Holandský překladatel z Číny, který doprovázel Čang Sien-lianga, vykládal u stolu, jak byl jako disidentský spisovatel dvaadvacet let vězněn ve výchovném pracovním táboře;

nyní mu bylo již padesát osm let, ale není vidět, že má za sebou tolik let otrocké dřiny. Aby zahnali hlad, jedli političtí vězni často i namočený toaletní papír, ale on měl štěstí, protože pracoval venku na poli a tajně pojídal syrovou zeleninu s výživnými červy. Čínský spisovatel se usmíval a kouřil jednu cigaretu za druhou, zatímco jeho překladatel nekuřák od sebe marně odháněl kouř. Poté se rozpoutala diskuse o svobodě, které byl podle Vladimíra v Holandsku nadbytek; z Holandska se stala jakási laboratoř nespokojenosti, kde si lidé sami na sobě masivně testovali, s čím by mohli být nespokojeni a s čím by mohli nesouhlasit. Překladatel s Vladimírem nesouhlasil, a proto to nepřeložil.

Já si myslím, že potom, co ten čínský spisovatel všechno prodělal, měl právo kouřit jak tovární komín.

19. ledna

Ruský spisovatel Andrej Bitov včera u stolu vyprávěl, jak za Stalina při stavbě železnice na Sibiři stovky tisíc politických vězňů odsouzených jako nepřátelé Sovětského svazu pracovaly za příšerných podmínek. Kolik lidí tam jako havěť pochcípalo, se dodnes přesně neví. Když někdo zemřel a nepasoval do dřevěné rakve sto padesátkrát osmdesát centimetrů, byly mu přečnívající nohy prostě useknuty sekerou. Železnice byla k ničemu, Chruščov stavbu po Stalinově smrti zastavil. Na otázku, jak je na tom dnešní Rusko, se Bitov svěřil, že země má momentálně tolik problémů, že kdyby se dnes něco vážného přihodilo, mohli by si to dovolit řešit až příští rok.

Z těch politických historek, vtipů a špatného bílého vína, které Vladimír včera v Rotterdamu pil, jsem měl celou noc pocit, jako bych se stal obětí velké konzumace plísňového francouzského sýra, a proto jsem skoro nespal.

Dnešek byl v programu Story International vyhrazen školákům, Vladimír nemusel předčítat, a tak zůstal doma a začal den četbou novin.

Los Angeles zasáhlo zemětřesení, při kterém přišlo o život třicet lidí. Patnáct tisíc obyvatel ztratilo střechu nad hlavou, pět dálnic se propadlo a následkem polámaného plynového potrubí vznikla stovka požárů. Celková škoda je odhadována na několik miliard dolarů. V Kalifornii tak vzácná voda stříkala na všemožných místech celou noc a den patnáct metrů do vzduchu. Domy postavené na svazích se propadly do údolí, tři čtvrtiny obyvatel zasažené oblasti nemělo svůj majetek pojištěný.

U sousedů bylo pomocí prázdné sklenice slyšet jen luxování, kašláním a splachování záchodu.

20. ledna

Zatímco Vladimír ve vlaku četl knihu, ze které bude na festivalu předčítat ve svém rodném jazyce, já jsem přemýšlel nad komunismem. Škoda že jsem se u stolu nemohl zúčastnit diskuse, rád bych spisovatelům řekl, že jsem věděl, že účelem komunismu je dát obyčejným pracovitým lidem moc, aby si zajistili dobrý a spokojený život, ale že mě velmi mrzelo, když se z něho stal jakýsi druh pirátství pro tyto spasitele světa, aby si mohli zaopatřit dobře placená vysoká místa a ty, kteří se tomu divili, pak naházet do vězení anebo poslat do gulagů na Sibiř.

Přišli jsme pozdě na zkoušku mikrofonu, vstup do sálu byl již zavřený, a tak se Vladimír posadil ke stolu a pustil se do čtení časopisu *Elzevier*, který tam našel.

Předseda Centruumpartij H. Janmaat v interview požadoval, aby ministr spravedlnosti Hirsch Balin rezignoval na svou funkci, protože je žid. To, že židé jako nomádi celý život putovali z jedné země do druhé, za to Balin sice nemůže, ale z důvodu národní nespolehlivosti by měl okamžitě opustit holandský parlament. Rovněž by měl být z parlamentu vyhozen náměstek Gabor, který se narodil v Maďarsku, a poslanec Apostoluo z PvdA, protože podle Janmaata v parlamentu pouze sedí, dívá se do stropu a fantazíruje o Řecku. Dlouhodobě nezaměstnané

by předseda Centruumpartij odvezl lodí na okraj holandského teritoriálního území a tam je posadil do záchranných člunů, aby si odveslovali někam jinam. Nové emigranty by Janmaat zavřel do pracovních táborů a nasadil je na zesílení holandských hrází.

Na druhé straně stolu sedící Andrej Bitov, který přišel také pozdě, se z novin dozvěděl, že v Chicagu měli dnes čtyřicet stupňů pod nulou. Podle něho to má na svědomí ruská vláda, protože asi upravovala počasí na Sibiři. Vladimír se rozhodl dnes přespát v hotelu pro účastníky festivalu, protože jedna ruská učitelka hry na piano přinesla lahev jeneveru, který se v Holandsku pije místo vodky, a chtěla vědět, jak bude účastníkům chutnat.

21. ledna

Spisovatel Čang Sien-liang kouřil u hotelové snídaně jednu cigaretu za druhou, lidé si od jeho stolu odsedávali, aby se neudusili kouřem, a proto si k němu Vladimír přisedl. Překladatel tlumočil, že Sien-liang si ani v nejdivočejším snu nepředstavil, že bude jednoho dne v Evropě ve drahém hotelu celý den v pohodě kouřit americké cigarety. Před několika dny se setkal v Londýně s autorkou *Divokých labutí*, která se navoněná a vyzývavě oblečená vnucovala do jeho hotelového pokoje s magnetofonem v ruce a mermomocí na něm chtěla, aby jí pověděl vše o těch trestných pracovních táborech, protože by o tom taky ráda psala. On ji do pokoje nepustil, protože věděl, že Čang Žung byla rudou gardistkou a má na svědomí stovky nevině odsouzených lidí.

Mně bylo jasné, že bývalá gardistka Čang Žung by magnetofonové nahrávky přepsala do knihy a jejím prodejem by si tak vydělávala cestu k ještě větší slávě a bohatství. Já znám osobně několik podobných parazitů, střežím je a hlídám, aby se z nezdarů mého hostitele neradovali či z nich nějak neprofitovali, a tak sami nebyli spokojení na jeho úkor.

Ve 20.00 se podařilo pořadateli festivalu dostat všechny spisovatele včas do divadla, kde předčítali ve svých rodných jazycích, zatímco za jejich zády byl promítán holandský překlad.

Andrej Bitov četl velmi rychle, protože toho odpoledne dost vypil, a najednou mávl rukou a poslední stránku nechal být, protože se mu už dál číst nechtělo. Malá tlustá Tatjana Tolstá, která měla být příbuzná s velkým literátem Tolstojem, předčítala tak nezaujatě, jako kdyby se právě dozvěděla, že kurs guldenů, v kteréžto měně obdrží honorář, vůči dolaru právě poklesl a tím pádem méně vydělá.

Oba ruské texty, i když byly napsány rozdílnými lidmi, působily dojemem, že Rusové rádi trpí trudnomyslností a sklíčeností, jejich hořký život se skládá z toho, že se člověk narodí, trpí, zemře, a tak je všemu konec.

Podle francouzského spisovatele Yvese Simona byl člověk jakási nejistá bytost s nejasným cílem. Rakouský spisovatel Peter Rosei předčítal klidný text, kde se nenaříkalo, ale byl zase moc dlouhý a monotónní. Vladimír četl starý text o Praze, který jsem znal nazpaměť, a tak jsem se soustředil na prsty jeho nohou, jak v nových botách násilně tlačí na jejich vnitřní stěnu.

22. ledna

Lorena Bobbittová byla včera ve Virginii po týden trvajícím procesu zbavena obžaloby pro úmyslné ublížení na těle, oznamovaly noviny hned na přední straně. Porota byla přesvědčena, že se Lorena krátkodobě pomátla, když se chopila kuchyňského nože a jedním jistým řezem uřízla svému muži úd. Soud určil Loreně léčbu pod odborným dohledem v psychiatrickém ústavu po dobu pětáctyřiceti dní. John Bobbitt nebyl na rozhodujícím soudním líčení přítomen, protože jeho penis nebyl ještě úplně v pořádku a nedovoloval mu sedět. Lorena vyslechla rozsudek bez mimořádného pohnutí, ale její přívrženci v soudním sále nadšeně jásalí.

Na Story International byl další den zasvěcen Číně, takže Vladimír zase zůstal doma, aby přeložil do češtiny jednu kapitolu z knihy Paula Biegela. Nejdříve jsem si myslel, že půjde o nějaký složitý literární text, ale šlo o dětskou knihu, určená kapitola pojednávala o dvanácti banditech, a tak místo celého dne byl Vladimír s překladem hotov za dvě hodiny a mohl jít v klidu vyvenčit psa.

V jejich ulici byla vykopána hluboká jáma, ve které dělníci pracovali na rozbitém potrubí. Žlutá cedule zapíchnutá do hromady zeminy oznamovala, že se v blízkosti opravných prací nesmí kouřit, protože hrozí nebezpečí výbuchu. Varování hovořilo jasně, ale z druhé strany byla cedule šedivá, a kdyby někdo k jámě přistoupil a odhodil do ní vajgla, mohl by zapříčinit hezkou explozi.

Po návratu do bytu slyšel Vladimír sousedku za stěnou hlasitě naříkat, že jako mladá chtěla mít vilu, hezké auto, hezké šaty, hezký nábytek, hezkou vázu na stole, a místo toho má pouze muže s jednou nohou amputovanou, co nemá ani gulden. Potom ještě litovala, že se jako mladá nevdala za muže, který ji jako první požádal o ruku. Dnes by alespoň mohla být hrdá na to, že byla manželkou někoho, kdo jako válečný hrdina padl u Stalingradu.

23. ledna

Když jsme přijeli do Rotterdamu, v divadle na pódiu již spivatelé přednášeli texty přeložené do jejich rodného jazyka. Protože Vladimír překlad v určený čas neodevzdal, nesměl vstoupit, a tak šel do kanceláře, kde mohl u kávy číst noviny. Možná že to tak bylo lepší, protože každou druhou větu textu předělal, aby byla zajímavější a napínavější, neboť původní text se mu zdál být chudokrevný; pan Biegel by to při předčítání v češtině jistě nemohl poznat.

Noviny oznamovaly, že se ředitel jedné dánské zoologické zahrady rozhodl ze zoo vykázat nosorožce s psychickými

problémy, protože zvíře způsobilo v jednom roce škodu za čtyřicet tisíc dánských korun. Americká vláda zrušila opatření, které dovolovalo policejním stanicím prodávat staré služební zbraně soukromníkům. Zkorumpovaní italští politici trpěli z důvodu svých skandálů impotencí, nespavostí a sníženou chutí na mužské výkony v posteli. Pronásledování ministerstvem spravedlnosti u nich zapříčiňovalo depresi, která jim v těle uvolňovala hormony a ty měly negativní vliv na erekci a celkový zdravý sexuální život, oznamoval v novinách doktor Fabrizio Menchine po obšírném výzkumu na členech parlamentu. Doktor doporučoval zkorumpovaným politikům věnovat se aktivně hudbě či malování, protože hudební instrument nebo štětec v ruce jsou dobrými prostředky proti impotenci.

Předčítání v rodných jazycích skončilo a účastníci festivalu si mohli na úřadě vyzvednout slíbený honorář. Hlavní pořadatel se na Vladimíra díval ponuře, protože během festivalu neustále chodil za školu, a navíc včas neodevzdal překlad kapitoly z knihy jeho dobrého kamaráda. Pro někoho, kdo byl tak nezodpovědný a nespolečenský, bylo sedm set guldenů zbytečně velká částka.

Některým Holanďanům trvalo dost dlouho, než jim po ztrátě jejich kolonií došlo, že se kulturou dají vydělat peníze stejně jako exotickým kořením. Všechny ty festivaly Vladimír viděl jako podniky, při nichž se není třeba vydávat na daleké a nebezpečné cesty přes moře, aby si jejich organizátoři opatřili příjmy. Na peníze si přišli díky tomu, že pro ně někdo ze své mozkové hmoty vymačkal exotickou šťávu.

Večer byla v hotelu Savoy večere na rozloučenou. V saloně hrál na uvítanou ruský harmonikář ruské melodie, na které byl od ruské invaze v roce 1968 každý Čech alergický. Jako pomstu za tento podlý čin Vladimír přemístil tlusté Tolsté krabičku cigaret ze stolu, kde si jimi vymezila své teritorium, na okno. Po příchodu od teplého bufetu s plným talířem jídla se vzdálená příbuzná slavného Tolstého rozčílila ve svém rodném jazyce, že si někdo dovolil sáhnout na její cigarety,

a obsah krabičky ihned pečlivě zkontrolovala. Za honorář, který odpoledne dostala, si koupila nové boty a ty při každém pozdvihnutí podrážky ze světle bílé kůže vyplazovaly na okolí jazyk. Také si trpce stěžovala na ruskou duši, která dnes už není taková jako za jejího strýce, protože v dnešním Rusku o ní píší jen samé lži. „Měla by být ráda,“ naklonil se Bitov k Vladimírovi, „kdyby o ní psali pravdu, bylo by to pro ni ještě horší.“

24. ledna

Na Story International se včera nic nedělo, ale večer doma v posteli fungoval Vladimírův vnitřek jako fabrika v plném provozu. Orgány se během noční služby znechuceně snažily vše pročistit a dát do pořádku po včerejším pití a kouření. Celou noc jsem na vše pečlivě dohlížel a obzvláště s látkami, které ze střev musely proudit do jater, jsem měl tolik starostí, že jsem byl k ránu utahaný jako kůň. Vážím si jater, jelikož Vladimírovi od narození nezištně slouží, po každém velkém chlastání bych jim rád v jejich práci nějak pomohl, ale já jsem z toho pití vždycky sám tak oddělaný, že to prostě nejde a musím myslet na svou očistu. Kdyby se Vladimírovi z přemíry pití a kouření něco stalo, může jít k doktorovi, ale já nemám nikoho, kdo by mně odborně pomohl. Proto si musím vždy dávat dobrý pozor, aby nenastala situace, která by mě přinutila, abych se vzdal své nezhoubnosti. Je to těžké být tak sám, ale na druhé straně samota mně dává možnost věnovat se výhradně jen sobě.

Vladimír ležel celé dopoledne v posteli a nevěděl, co dělat, pes mezitím z nedostatku činnosti vyrval zuby náplň z Hugova plyšového medvídku, jako by se chtěl přesvědčit, jestli ta syntetická hmota není přece jen k jídlu. Pes je kombinace velikášství, sebelásky a neukojitelné žravosti, protože když nespí, tak na ulici s perverzním zájmem čuchá k vyschlé stolici jiných psů. Co to má za inteligenci, co to má za rozum?

25. ledna

U dítěte narozeného ve Spojených státech je podle ranních novin patnáctkrát větší pravděpodobnost, že přijde násilně o život, než u dítěte v Bosně. Za posledních dvanáct let bylo ve Státech kulkou zabito průměrně jedenáct dětí denně, což bylo stejné množství jako padlých amerických vojáků ve Vietnamu za tutéž dobu. Množství amerických vražedníků mezi desíti a sedmnácti lety vzrůstá v poměru k počtu dopravních nehod a obětem rakoviny, což znamená, že střelná zbraň je v Americe vrahem číslo tři. Společnost pro ochranu dětí se již léta snaží výrobu a prodej střelných zbraní omezit, bohužel bez výsledku. Předpisy ohledně spolehlivosti hraček, medvídků, opékačů topinek a ostatních konzumních produktů jsou mnohem přísnější než předpisy pro nákup zbraní.

Cestou do ateliéru Vladimír přemýšlel nad tím, co by o tom, jak svět pořád za nic nestojí, měl napsat. Rád by do textu zabudoval jejich psa Charlieho, který by požádal Spolek pro ochranu zvířat, aby pro vylepšení situace lidstva něco podnikl, když se to Spojeným národům stále nedaří, protože v případě násilí vůči zvířatům holandský ochranný spolek jedná rychle a efektivně. Ochranný spolek by Charliemu písemně odpověděl, že pro lidstvo nemůže vůbec nic dělat, protože znásilňování a vraždění, které jsou ve světě na denním pořádku, jsou výlučně doménou vyššího zoologického druhu, kam člověk patří. A Charliemu by dal radu, aby byl rád, že je zvíře, protože zvířata se svými životy zacházejí mnohem rozumněji než lidi.

26. ledna

Vladimír v tomto kreténském nápadu bohužel ještě pokračoval: pes se stal poradcem Spojených národů a doporučoval pro dosažení trvalého světového míru vysadit na této planetě zajíce místo lidí. Země zarostlá lesy, křovím a vysokou trávou byla ideálnější pro lov na zajíce než pro lov na lidi. Charlie dobře věděl, jak zajíci myslí, a byli podle něho ideálními obyvateli

planety, protože nepotřebovali peníze, moc či náboženství a ke štěstí jim stačila mrkev, syrové zelí nebo salát. Také nepotřebovali rozumět životu a považovali za naprosto normální, když byli náhodou uloveni, jelikož věděli, že předčasná smrt jim zaručí věčné a krásné mládí. Od narození žili v nebezpečí, a proto zajíci nikdy sami od sebe nevedli teritoriální války, a tak by jejich vysazením jedním rázem z povrchu země zmizel nacionalismus, fašismus či komunismus a konečně by nastal vysněný celosvětový klid a mír.

Vladimír byl s textem spokojen, ale já osobně považoval Charlieho za naprosto neschopného radit v boji proti něčemu takovému, jako je znásilňování, vraždění a války. Jako pes se k Vladimírově rodině připojil z vyložené egoistických zájmů, v naději, že v jejich blízkosti bude zproštěn mizerie, která by na něj čekala, když se musel o sebe starat sám.

27. ledna

Následkem silného větru nalétávala letadla přistávající na Schiphol jinou trasou, a tak se skla našich oken třásla hukotem jejich motorů. Na ulici bylo nápadné množství koček, které preventivně utíkaly z domů pro případ, že by se nějaké letadlo zřítilo a explodovalo, aby se tak vyhnuly kremaci v troskách. Charliemu hučení nevadilo, dokonce si chvění vzduchu vychutnával, jako by ho někdo drbal neviditelnou rukou na hřbetě. Když jsem já poprvé uviděl letadlo, myslel jsem si, že se příroda zbláznila, když takové lítání lidem dovolila. Dodnes nechápu, jak je možné, že něco, co je mnohonásobně těžší než vzduch, si klouže lehce jako na bruslích oblohou.

V divadle Carré hrál dnes soubor New York Haarlem Theater známou operu *Porgy and Bess* George Gershwin, a tak se Vladimír s Ester šli také podívat. Herci na pódiu byli skuteční černí Američané, orchestr je sice občas přehlušoval, ale zpěvákům to vůbec nevadilo. Bubeník, když nehrál, otáčel paličkami v prstech, jako když se točí vrtule letadla. Žít v nějakém

takovém černochovi by se mi líbilo, protože byli veselí a rytmičtí, jistě by to bylo zajímavější než žít v někom, kdo je pomalý, a když nečte noviny, sedí celý den za computerem. Vladimír sice pravidelně hýbal zadkem na židli, ale to bylo asi jako jízda na kole přes menší hrboly. Když přišli rodiče domů, Hugo ještě nespal. V rámci plánu „každý den jeden dobrý skutek“ zjistil, že role toaletního papíru na záchodě je špatně umístěna v držáku. Papírový pás musí být vepředu místo vzadu u zdi, aby se při tahání za papír neobrušovaly nehty na prstech.

Jako myšlenka to bylo zajímavé, ale Vladimír se obával, že každý Hugův nápad má ještě další, horší pokračování.

28. ledna

Ranní noviny psaly, že nacionalista Žirinovský, který měl v ruských parlamentních volbách pozoruhodný úspěch, oznámil na tiskové konferenci v Bělehradu, že bombardování srbských pozic v Bosně vojsky NATO by se rovnalo bombardování Ruska a to by byl začátek třetí světové války. Nepřátelé v Paříži, Londýně, Washingtonu a Tel Avivu se mohou podle Žirinovského již začít bát, protože Rusko pod jeho vedením je v tomto století rozhodnuto zachránit celé lidstvo. V azylovém centru v Britsumu spáchal minulou sobotu syrsko-ortodoxní křesťanský čekatel na povolení k pobytu sebevraždu. V Holandsku byl již druhý rok a každotýdenní hlášení se na policii a strach, že bude ze země vyhoštěn, již psychicky neunesl. Třicet dalších křesťanských Syřanů, kteří se dosud skrývali, se rozhodlo, že se bude s holandským státem za pomoci advokáta soudit.

Laptop měl problémy s klávesou Caps Lock, a tak Vladimír celou hodinu hledal příčinu, nepřírozně při tom tiskl čelisti k sobě a mohutně oddechoval nosem. Nakonec do laptopu rozzlobeně praštil a Caps Lock zase začal fungovat. Pro Vladimíra byla velká úleva, že tyto složité elektronické aparáty se neodcizily obyčejnému světu a stejně jako parní stroj se dají spravit jednou dobře mířenou ranou.

29. ledna

Byla to pěkná kocovina, s níž se Vladimír probudil, z četných míst jeho vnitřností byly slyšet mohutné erupce způsobené různými plyny. Svaly celého těla byly unaveny, jako by včera dělal nějakou těžkou fyzickou práci, a plíce dusil nikotinový smog. Já sám jsem na tom nebyl lépe; když Vladimír pil, pil jsem také, abych s ním stále udržoval intimní vnitřní kontakt.

Včera byla v jednom nakladatelství prezentace nové knihy spisovatele, kterého Vladimír znal. Pilo, kouřilo a diskutovalo se tam mohutně. Jeden nakladatel věděl, že automobilisté mohou od příštího týdne platit pokuty kreditní kartou a mnoho policejních vozů je proto vybaveno novým elektronickým zařízením. Přítomná básnička si zase koupila přístroj na osobní ochranu, pro případ, že by ji na ulici obtěžovali nežádoucí muži, ale ze zvuku jeho akustické sirény se jí dělalo špatně. Vladimír neměl cigarety, ale měl štěstí, protože stál vedle jednoho novináře, který ráno začínal s Marlboro Light, odpoledne si dával Gauloises a den uzavíral cigaretami ubalenými z tabáku Samson.

Byl jsem rád, když Ester oznámila, že vyvenčí psa, aby Vladimír mohl zůstat v posteli. Já to také nutně potřeboval, poněvadž následkem kocoviny stoupla v těle teplota a nikde se nevyráběla žádná energie.

Po zbytek dne mi bylo jasné, že ať Vladimír dnes přemýšlí nad čímkoliv, nedá se to k ničemu použít, protože jde o takový habadůrský realismus. Jeho vlastní myšlenky se mu vysmívaly a jízlivě se bavily tím, že jak uvnitř, tak zvenku je naprosto nepoužitelný. Nejvyšší čas, aby změnil způsob pití. Já sice nevím jak, ale to si jako spisovatel bude muset vymyslet sám.

30. ledna

Dopolední televize vysílala reportáž o londýnském Rigby and Peller, kde se vyrábělo dámské spodní prádlo na míru. Jedna podprsenka mohla stát až dva tisíce guldenů. Ve speciálním

oddělení si ženy mohly vyzkoušet různé stříhy podprsenek, aby zjistily, jaký model je nejvhodnější pro jejich ňadra. Majitelka obchodu byla jedinou osobou ve Velké Británii, která věděla, jakou velikost poprsí má královna Alžběta. Protože se ale jednalo o státní tajemství, nemohla to nikomu říci.

Vladimír našel v mrazáku kus krocana od Vánoc a rozhodl se maso osmažit, protože byl pořád ještě velmi slabý.

Nenávidím krocany, vím, že po jídání jejich masa se do lidského systému dostane ta jejich drzá pošetilost, zbabělá hloupost a mlčenlivá domýšlivost. Vladimírův mozek je velký a je tam dost místa na různé hlouposti, můj mozek je nesrovnatelně menší, a proto s ním musím zacházet opatrně a efektivně, aby zůstal v patřičné kondici. Jedna z Vladimírových myšlenek se mnou kupodivu souhlasila, a tak jsem byl rád, že nejsem se svým názorem úplně sám.

Hugo po příchodu domů oznámil, že průčelí jejich domu bylo vyzděno z pěti tisíc čtyř set padesáti osmi cihel, a chtěl vědět, kolik jedna cihla stála. Vladimír to nevěděl.

31. ledna

Z druhého pražského dopisu vyplývalo, že bratr Jaromír starou Veroniku adoptoval jako opuštěné zvíře a najednou jako by se ocitl v nějaké Kafkově knize. Protože jejím telefonem se nedalo volat ven (hovory bylo možné jen přijímat), aby se šetřily peníze, koupil Vladimírův bratr nový aparát. Zámek u dveří do bytu byl tak opotřebovaný, že když se do něho strčil klíč, vypadl na zem. Jaromír se rozhodl nechat jej opravit, a proto zavolal Veroničinu synovi, aby mu oznámil, že oprava bude stát zhruba pět set korun. Syn okamžitě přijel, poslal již pracujícího zámečníka pryč a starý zámek v otvoru upevnil rozlomenou tužkou.

Matrace, na které Veronika spala, byla plná psích blech, a tak Jaromír znovu zavolal synovi. Ten se mu vysmál, že jako emigrant je pěkně rozmazlený západáckým luxusem. Když

Jaromír protestoval, že něco takového přece není normální, syn mu oznámil, že jeho žena v bytě pravidelně luxovala a blechy musel Jaromír do bytu přinést ze Západu sám. Syn věděl z českých novin, že epidemie podobného druhu byly na Západě běžné. Jaromír koupil dezinfekční prostředek, všechny postele rozebral a přípravkem postříkal. Dvě noci pak museli spát s otevřenými okny, aby měli trochu čerstvého vzduchu. Stát v obchodě vedle Veroniky nebylo k vydržení, protože měla jen jedny šaty, které již dlouho nikdo nepral. Kvůli tomu zápachu si její pes asi myslel, že patří ke stejnému zoologickému druhu, a proto ji jako většího psa poslouchal. O prostěradlech, povlacích polštářů a ručnicích Jaromír v dopise raději pomlčel. Když vše nechal vyprat a poslal synovi účet, po třech dnech telefonovala jeho žena, že Veroničiny šaty a ložní prádlo v bytě již několikrát hledala za účelem vyprání, ale nikde je nemohla najít. Kam to Jaromír před ní všechno schoval? Syn se ženou bydleli ve své vlastní vile na okraji města, oba však kromě toho byli ještě přihlášení na Smíchově u Veroniky, aby mohli na poště vyzvedávat její penzi, jak se Veronika v jednom slabém okamžiku Jaromírovi svěřila. Na konci dopisu chtěl bratr ještě vědět, jestli Vladimír nezná nějakého levného advokáta, protože chtěl dát bezohledného syna a jeho ženu k soudu.

ÚNOR

1. února

Když Vladimír vyskočil z postele, cítil, jak se mu pod bosýma nohama otřásá podlaha a v dálce bylo slyšet střelbu z kulometu. To vše se dábelky podobalo ránu 21. srpna 1968, kdy do Československa vpadly armády bratrských zemí. Ale už při venčení psa mu bylo jasné, že místo ruského tanku jezdí po hlavní ulici holandský buldozer a kulometné salvy pocházejí od pneumatických vrtaček, které rozrývaly povrch betonové vozovky.

Po návratu z vycházky přemýšlel Vladimír v kuchyni nad kávou, o čem by dnes měl začít psát. Různé myšlenky v jeho hlavě se na sebe snažily upozornit, aby byla upřednostněna jejich témata. V podstatě šlo o tři druhy myšlenek: první byly velmi spokojené samy se sebou, druhé nikdy nepochybovaly o svém obsahu a třetí si drze myslely, že jsou naprosto unikátní, a nejraději by vydláždily celý mozek dlažebními kostkami a ostatní pod nimi pohřbily. Podle mě nestál ani jeden druh za nic a jen zabloudily ve výmyslech, které si samy na sebe ušily.

Hugo po příchodu ze školy oznámil, že na světě je zhruba tři sta milionů duševně chorých, což je víc než obyvatel Evropy. I když jsem na rozdíl od něho nikdy ve škole nebyl, já zase věděl, že parazitů je na světě více než lidí a zvířat dohromady. Vyskytovalo se mezi nimi hodně drzých druhů, co by se rády zmocnily světa, ale s těmi jsem neměl vůbec nic společného.

Drzost byla druh blbosti, která se v sobě neustále utvrzovala, protože se ve své blbosti cítila nejlépe.

2. února

I když bylo na monitor laptopu pro silné slunce špatně vidět, Vladimír psal s tichou zuřivostí nějaký text. Každý úder do klávesnice vytlačoval krev z polštářků jeho prstů a v mozku, kde je situováno cítění, krev proudila nesmírnou rychlostí. Když si pak hotový text nahlas předčítal, bylo mi jasné, že nejde o článek do novin, ale o důrazný protest proti potupné kritice, kterou někdo v novinách napsal na jeho poslední knihu. Protest Vladimír uzavřel prohlášením, že tento literární kritik v domnění, že ochraňuje holandskou literaturu, ji vlastně strěží jako bachař ve vězení.

„Já bych se nad něčím takovým nerozčilovala,“ prohlásila myšlenka, která o myšlení tvrdila, že je to promarněný čas. Nereagoval jsem na její poznámku, ona byla závislá na svých normálních myšlenkách, zatímco spisovatel ne.

Ve večerních novinách protestovali majitelé pitbulů, že se na ulici se svými psy cítí nejistí, protože se bojí, že na ně lidé zavolají policii. Od té doby, co ministerstvo odsoudilo tuto rasu k vymření, bylo na ulici zabaveno sto padesát pitbulů, protože neměli pas, ve kterém by stálo, že jsou neplodní. Majitelé pitbulů v novinách obviňovali ministerstvo z fašistické mentality, protože mnoho členů Terriër Pitbull Clubu muselo navštívit psychiatra a toto opatření jim připomínalo pronásledování za druhé světové války. Pitbull Club se rozhodl organizovat protestní demonstraci, ale ta byla na poslední chvíli odvolána, protože ze šesti set přihlášených se dostavili pouze čtyři. Protest v novinách končil prohlášením, že z padesáti tisíc psích kousnutí ročně měli velmi malé procento na svědomí pitbulové, a proč tedy ministerstvo nevydalo opatření také proti vlčákům a rotvajlerům, kteří kousali mnohem víc než pitbulové.

3. února

Poštou přišlo parte oznamující smrt jednoho Vladimírova známého, který byl stejně starý jako on, a já najednou cítil, jako bych se na onoho nebožtíka napojil. Uvědomil jsem si, že jednoho dne se i jméno mého hostitele objeví v novinách a jeho celý život bude shrnut jen do několika málo slov. Miliony lidí si tohoto úmrtního oznámení ani nevšimnou a parte navždy zmizí mezi starým papírem. Vladimírovy šaty, spodní prádlo, boty se stanou bezvýznamnými a on nebude potřebovat ani pepř, sůl, cukr, maso, vodu či vzduch. Vladimír si nemohl vzpomenout, kdy zemřelého naposledy viděl, popotáhl pietně nosem a já si představil jeho smrt. Vše v těle se zastaví, hlava ztichne, tělo začne chladnout, ze žaludku se stane pomalu poušť, všude bude zima a já budu muset odejít. Dosud jsem u nikoho jiného nebyl a otázkou bylo, jestli najdu tělo se stejnými vlastnostmi, stejnou svalovou hmotou a stejnými plyny, jako měl on.

„Každý člověk je lisovaný uhlík,“ ozvala se cynicky jedna myšlenka a dodala, že cena uhlíku na světovém trhu je podle ní momentálně velmi nízká. Na její poznámku jsem nereagoval, protože jsem věděl, že je pošetilost, aby se navenek dělalo, jako že se vyhrálo, a přitom se uvnitř prohrálo. Vladimír si najednou vzpomněl, že u zemřelého jednou s Ester jedli; jaké bylo hlavní jídlo, již nevěděl, ale že k tomu dostali červené zelí s jablky, tím si byl naprosto jist.

4. února

U stanice v Bornu čekalo na Vladimíra auto, aby ho odvezlo na literární večírek East Meets West. Žena, která mu ohledně večírku telefonovala a přijela pro něj, se v autě přiznala, že jeho knihu četla, ale nerozuměla jí, a ani její nejlepší přítelkyně si s ní nevěděla rady. Já sice Vladimírovy knihy taky nechápu, ale nedělám si s tím starosti, protože pro spokojený život je daleko důležitější než nějaká kniha jídlo, pití, trávení a spání.

Literární večer začal přednáškou jedné překladatelky z češtiny do holandštiny, která se narodila v Plzni a vyprávěla, jak její matka s otcovým popelem v urně utíkala z Východu na Západ. Posluchači se bavili. Uprchlík z bývalého Sovětského svazu si naříkal, že je na Západě umělecky diskriminován, a proto raději hraje tenis. Díval se přitom jako diktátor, který každého, kdo by si proti němu dovolil něco namítnout, okamžitě nechá zatknout. Na otázku, co si myslí o současné holandské literatuře, prohlásil, že ruští spisovatelé jsou ve svých nápadech daleko bohatší než holandští, kteří by potřebovali čtyři až pět životů, aby něco zajímavého vymysleli. Západu byl vděčný pouze za to, že se zde cítí daleko více jako Rus než v zemi, odkud pochází. Vladimírovi najednou vyschlo v krku, a tak jsem rychle prohlédl jeho mandle, zdali nejsou zvětšené, protože se v nich nacházejí žlázy, které okamžitě oznámí, když do těla pronikne nějaká nemoc. Nic jsem nenašel.

Obyvatelé Bornu během pauzy jen šeptali, jako by jejich město bylo obsazeno ruskou armádou a oni ještě nevěděli, jak se za nastalé situace chovat vůči okupantům. V druhé polovině večírku přečetl Vladimír dvanáctistránkový text, který na podobných literárních večírcích používal. Protože jsem ho znal nazpaměť, slezl jsem z hlavy dolů a zastavil se u močového měchýře, jakéhosi svého akvária. Rybičky tam nebyly, ale zlatohnědá tekutina mě svým žbluňkáním uklidňovala, protože jsem věděl, že Vladimír brzo bude mluvit o stasiscích nevinných lidí, kteří byli pozavíráni, umučeni nebo pověšeni na šibenici při budování komunismu v jeho rodné zemi.

Parazitů takové věci nikdy nedělali, protože na to neměli nervy.

5. února

Lidi, kteří používají prezervativy, potěšila v novinách zpráva, že cena gumy na světovém trhu klesla o třicet procent, což zvýšilo jejich výrobu, ale snížilo cenu. Holandsko bylo

zemí, kde stál prezervativ dva guldeny a byl tak nejdražší na světě, ve Velké Británii byl za polovinu. Holanďani používali ročně v průměru 1,7 kondomu na obyvatele, Němci 2,0, Italové 2,5, Britové 2,7 a na prvním místě s 3,8 prezervativu na osobu stáli Španělé. Ve Francii od té doby, co vláda kondomy subvencovala, stoupl jejich prodej během šesti let o sto devadesát osm procent.

Svou dlouhodobou neškodlivostí jsem v sobě tento důležitý chtíč cenzuroval, ale než zemřu, rád bych si alespoň jednou zasouložil. O souložení vím jen to, že začíná líbáním, při kterém se přenáší šedesát tisíc bakterií z jedné osoby na druhou, a když muž dosáhne vyvrcholení, mohl by množstvím spermií oplodnit čtyřicet milionů žen. Vynález antikoncepční pilulky umožnil lidem sexuální svobodu, jíž si i Vladimír a Ester často dopřávali. Když na Vladimíra přišly sexuální touhy, v jeho hlavě to náhle bylo jako při nějakém povstání v blázinci, jeho úd se stal jakýmsi tryskovým motorem, připisoval si schopnosti, které neměl, a jeho mozek ze sebe ždímal všemožné erotické představy, které jsem nikdy ani v žádném filmu neviděl. Když se souložilo, musel jsem se pokaždé někde schovat, aby mě při Vladimírově orgasmu ta erupce nevyplivla ven.

6. února

Hugo se ve škole dozvěděl, že zásoby potravin pro lidstvo na celém světě vystačí jen na sedmapadesát dní. I když vím, že v čínské restauraci za rohem je vždy dostatek jídla, občas si taky dělám starosti ohledně zásob, protože ve Vladimírovi není žádné světlo, a tak jsem na zásoby v jeho těle nikdy neviděl. Lidé mají na ulici lucerny, aby se v noci venku nebáli, ale já nemůžu nikde nic rozsvítit. Kdyby někdy skutečně vypukla potravinová krize a nebylo co jíst, musel bych od své neškodlivosti asi rychle upustit.

Protože byla neděle, otevřel Vladimír okno v pokoji a začal si pilovat nehty. Po francouzském plísňovém sýru bylo

pilování nehtů další věc, kterou jsem naprosto nesnášel, protože mi z toho broušení vždy naskakovala husí kůže. Po tolika letech bych vůči tomu měl být dávno imunní, ale nešlo to, protože vibrace obrušovaných nehtů mi připomínaly, že nemám ani kosti, ani páteř. S odstraňováním špíny pod nehty jsem žádné problémy neměl, to probíhalo v tichosti.

7. února

Text, na kterém Vladimír včera pracoval, nebyl v laptopu nikde k nalezení a po důkladném prohledání všemožných záloh mně došlo, že asi místo starého textu navždy vymazal ten nový. Zatímco Vladimír proklínal počítačovou techniku, já jsem byl se ztrátou textu spokojen, protože v něm moralisticky strkal nos do záležitostí druhých lidí. Považuji za pokrytecké, když se Vladimír rozčiluje nad tím, že se dnešní lidé nezajímají o uvažování, myšlení, cítění, filozofování a duševní inovaci a dávají přednost jídlu, pití, trávení, souložení a spaní. Text působil dojmem, jako by můj hostitel měl něco proti dobrému životu.

Aby si po té ztrátě vylepšil náladu, rozhodl se Vladimír uvařit indické kari. Mám rád kari, jakmile první sousto spadne do žaludku, je to, jako by se někde rozsvítilo načervenalé světlo. Všude to najednou exoticky voní po té daleké zemi, kde polonazí lidé žijí na slunci. Možná že Indové jsou chudí, ale s kari vymysleli smyslovou senzaci, proti níž holandský chléb se sýrem nestojí za nic.

Zatímco Vladimír v kuchyni krájel cibuli, v rádiu oznamovali, že britský korunní princ Charles byl při návštěvě Nového Zélandu ohrožován šíleným mužem, který se ho chystal postříkat sprejem. Než policie situaci zvládla, útočnickovi se podařilo dostat se k princovi dost blízko. Šlo o záchodový sprej a šílenec křičel, že chce odstranit ten britský monarchistický smrad, co je nyní všude v Austrálii cítit.

Cibule se smažila, Vladimír ji zasypal koriandrem, kari, zázvorem a chilli.

Rádio pokračovalo tím, že zákeřník Castislav Bracanov před deseti lety emigroval z Chorvatska do Austrálie a trpěl silnou agresí vůči králům a královnám, kteří své místo v čele státu získávali dědičně. Krátce po své emigraci způsobil tento imigrant paniku při státní návštěvě španělského krále Juana Carlose, kterého ohrožoval kýblem koňských lejn.

Nakrájené hovězí maso v hrnci pustilo šťávu, Vladimír přidal hovězí vývar, hrozinky, tři druhy marmelády, nastrouhal citronovou kůru, citron vymačkal a vše pak zalil kokosovým mlékem. Návštěva britského korunního prince proběhla dál bez incidentů, jen náčelník Maorů, který věděl, že Charles je rozvedený, ho požádal, jestli by si nevzal jednu Maorku za manželku, protože jeho kmen Ngāti Porou má žen na výběr dost.

8. února

Třetí dopis z Prahy nebyl napsán na psacím stroji, ale rukou a písmena byla tak ostrá, že se při čtení zapichovala do očí jako jehly. Vladimír dal dopis do kapsy, rozhodnut přechíst si ho, až bude hotov se psaním, dnes měl dobrý nápad na absurdní povídku. Mělo jít o někoho, kdo si okusoval nehty na ulici, a ty kousky se zapichovaly do podrážek bot různých lidí a tak se dostaly na všemožná daleká místa, pár by se jich mohlo dostat až do Brazílie. Na půli cesty do ateliéru se rozhodl nehty nahradit vlasovými lupy, které by se při škrábání na hlavě rozlétávaly všemožnými směry, a dotýčný by propadl strachu, že se oloupal jako loupáček. Jak urputně přemýšlel, nedával Vladimír pozor na semafor a na jedné křižovatce ho málem přejelo nákladní auto. Když rychle uskočil zpět na chodník, vypadl mu z kapsy pražský dopis od Jaromíra. Zvedl ho a chtěl ho zase vrátit zpět, ale po pár krocích už to nevydržel a dopis přece jen otevřel.

Veronika vytápěla svůj byt starým spirálovým radiátorem a elektrické zástrčky ve zdech byly dlouhým užíváním uvolněny tak, že všude trčely nebezpečně obnažené dráty. Jaromír

telefonicky požádal syna, aby zástrčky nechal odborně vyměnit elektrikářem, ale ten ho odbyl s tím, aby zástrčky koupil sám a sám je do zdi zamontoval, když tak rád pomáhá lidem. Potom se syn ještě rozčiloval, jak je to možné, protože když naposledy navštívil matčin byt, zástrčky byly v pořádku a Jaromír jako emigrant ze Západu je asi sám poškodil, aby ho mohl obtěžovat. Ze strachu před zkratem, který by zavinil požár, Jaromír koupil nové zástrčky a sám je nainstaloval.

Když syn přišel do bytu, aby u Veroniky nechal psa, Jaromír protestoval, že se Veronika už nemůže pořádně starat sama o sebe, jak tedy může pečovat o velkého psa. Syn odpověděl, že ten pes je velice vzácná rasa, on ho nekoupil pro sebe, ale z humanitních důvodů matce, aby doma nebyla tak sama, a jestli se o něj už nemůže postarat, měla by jít do domova důchodců. Před jeho odchodem Jaromír poukázal ještě na to, že záchod byl celý týden ucpaný a oba museli chodit do hospody na rohu. Syn na chodbě domu hlasitě vykřikoval, aby to bylo všude slyšet, že záchod byl minulý týden v pořádku a ten emigrant ze Západu ho jistě něčím schválně zacpal.

Vladimír se opřel o zeď domu, aby se hluboce nadechl amsterdamského vzduchu. Jaromír se stal rukojmím jakési patologicky prolhané lidské hyeny. Také já jsem byl překvapen, že i po pádu Berlínské zdi je stále možné prohlašovat lži za pravdu.

9. února

Vladimír neměl ten dopis číst, včera jsem na různých místech v jeho těle celý den cítil zvláštní vibrace, jisté žlázy byly po oné zprávě z Prahy oteklé tím, jak se potily, ale naštěstí se nejednalo o nic alarmujícího. V hlavě mu hučelo a Vladimír se rozhodl se svým absurdním příběhem skoncovat, což mě mrzelo, jelikož jsem doufal, že několik vlasových lupů nechá spadnout do řeky, aby se dostaly do rybího žaludku, čímž by se příběh stal ještě zajímavěji absurdním.

„Pomozte mu nějak,“ pobízel jsem pár myšlenek.

„To nejde,“ odpověděla jedna; Vladimír často bloudí v počitech, které si sám na sebe vymyslel, i když se tím zraňuje. Podle mne to mělo na svědomí návykové lhaní Veroničina syna. Tento morálně bezduchý člověk měl asi vždy velký, živý zájem o uspokojování své bezduchosti a blbosti. Z myšlenek neměla žádná zájem na pokračování příběhu a já si oddechl, když se Vladimír chopil ranních novin.

Pětačtyřicetiletý konzervativní člen anglického parlamentu Stephen Milligan byl včera ve svém bytě nalezen mrtev s provazem kolem krku. Byl oblečen pouze v dámském spodním prádle a nylonových punčochách s černými podvazky. Vyšetřování jeho úmrtí bylo ještě na začátku, ale s jistotou se dalo říci, že Milligan se připravil o život náhodou, když se snažil škrcením dosáhnout maximálního sexuálního prožitku. Jeho smrt přivedla konzervativce do problému, jelikož političtí komentátoři na všech frontách si kladli otázku, zda vláda Johna Majora není zasažena nějakou kletbou, protože pokaždé když se mu podařilo rozdělené řady sešikovat do jedné linie, jeho strana byla zasažena novými neočekávanými problémy. Pisatel novového článku připomenul zvyk Napoleona, který se zajímal nejen o velitelské schopnosti nově jmenovaného generála, ale chtěl rovněž vědět, zdali měl dotyčný ve svém životě často štěstí.

10. února

Charlie pobíhal v parku, jako by byl někde na lovu, až v té rychlosti narazil na rotvajlera a lov se změnil ve rvačku. Velký pes s useknutým ocasem srazil jednou ranou packy krátkonohého Charlieho na zem a stál nad ním jako gladiátor čekající na znamení svého pána, zda ho má roztrhat, či ne. Vladimír stál jako přimrazený a já cítil, jak se mu obočí a rty chvějí strachem. Majitel rotvajlera se usmíval nad snadným vítězstvím svého psa, a teprve když Charlie zavřel oči, jako by byl mrtvý, útočník se vrátil ke svému pánovi.

Charlie mně vždy lezl na nervy, ale dnes jsem stál na jeho straně a považoval za chytré, že dělal mrtvého, aby si zachránil život. Kdyby lidé v Sarajevu podnikli něco podobného, možná by se tak zbavili těch Srbů, kteří nad nimi hrozivě stáli jako ten rotvajler v parku.

Jedna myšlenka považovala za skandální, že Vladimír proti psímu násilníkovi nic nepodnikl, a když se k tomu přičetla situace jeho bratra v Praze a obléhání Sarajeva, byla Evropa v opravdu žalostné situaci.

„Když nic neděláš, nic nepokazíš,“ nechala se slyšet myšlenka, která se v hlavě pořád schovávala vzadu, protože tvrdila, že na sobě stále pracuje.

Nesouhlasil jsem s ní, protože na základě svých zkušeností mohu říci, že život ohrožujícím okolnostem by se nemělo čelit, nýbrž snažit se je přežít. Díky této filozofii přežili moji předkové miliony let.

11. února

Když se Vladimír vrátil z ateliéru, kde pracoval na textu pro rozhlas, nikdo nebyl doma. Papírek v kuchyni oznamoval, že Ester je s Hugem na basketbalovém zápase jejich školy. Vladimír se svlékl, napustil vanu teplou vodou a uleh si do ní s novinami. Salman Rushdie dostal v Rakousku státní literární cenu, ale z bezpečnostních důvodů si ji nemohl vyzvednout, protože se skrývá od té doby, co byl islamistickým Íránem odsouzen k smrti za napsání knihy *Satanské verše*.

Pro určitý druh lidí má náboženství větší cenu než jejich život, asi si životu moc neváží, protože nad ním nepřemýšlejí. Já to považuji za smutné, když se určití lidé nezajímají o život a z toho svého náboženství se tak trochu zblázní.

Vzpomínám si dobře na to, že když jsem s Vladimírem tuto knihu četl, očekával jsem napínavý příběh, ale bylo to o schizofrenním herci trpícím představou, že mu nějaký anděl našeptává různá náboženská poselství. Vladimír tu tlustou

knihu dočetl, ale já jsem po stu stránkách přestal, protože to pro mě, který má rád dobrý život, bylo nezajímavé. Nechápal jsem, proč se po vydání té knihy na mnoha místech ve světě protestovalo; nechápal jsem, proč byl překladatel knihy zabit a polovina světa upadla do jakési psychózy. Vzhledem k tomu, že podle koránu muslim nesmí zabít muslima, Rushdie uvažoval, že se stane rovněž muslimem, aby si zachránil život. To jsem chápal, bylo to logické a rozumné, ale po tomto oznámení se na něj rozzlobila zase ta druhá polovina světa.

12. února

Vladimír si včera v restauraci objednal salát z divokého špenátu se špekem jako předkrm a potom do jeho žaludku spadl krásný kus telecího masa s francouzskou omáčkou. Kari v minulém týdnu vyhnalo ze střev všechny nežádoucí bakterie, a tak jsem měl dnešní požitek z jídla v restauraci zaručen.

Ester si objednala rybu a při jídle vyprávěla, jak Egypťané každý měsíc tři dny drželi půst, protože byli přesvědčeni, že mnoho nemocí pochází z přehnané konzumace jídla. Klystýr odkoukali od egyptského jeřába ibise, který si při zácpě strkal do zadku svůj dlouhý zobák. Vladimírovo polykání jaksi ztěžklo, chtěl objednat novou lahev vína, ale Ester mu připomněla, že zítra musí vystupovat v rozhlase.

13. února

Ve studiu VPRO byly na stole obložené chlebičky se šunkou, salámem a francouzským sýrem, před mikrofonem zkoušela zpěvačka s malým orchestrem.

Jako první četl do mikrofonu kabaretiér Freek de Jonge z laptopu text pojednávající o občanské válce v Jugoslávii, kde se nacionalismus zvrhl ve fašismus. Potom upozornil, že číslo 1 600 na tabuli u silnice ukazující směr na Sarajevo nemá nic společného s kilometry, ale je to počet dosud zavražděných

obyvatel Bosny. Freek měl velmi silné brýle, a proto se svými dioptriemi viděl svět ostřeji než ten, kdo brýle nenosí. Po písničce vystoupil Jan Mulder a divil se, proč holandský spisovatel, který nedávno dostal literární cenu, žasne nad tím, že lidé jinde ve světě myslí jinak než lidé v Holandsku, jak nedávno přiznal v novinovém interview.

Po další písničce přišel na řadu Vladimír, text jsem znal, moc se mi nelíbil, a tak jsem při předčítání vzpomínal na to, jak jsem se s ním učil číst. Trvalo dost dlouho, než jsem došel k tomu, že je nutné usadit se v hlavě do jednoho oka a dívat se na text jako skrze okno. I když jsem čtení nepotřeboval, umět číst se mi zdálo potřebné, když jsem chtěl rozumět lidem a jejich světu.

14. února

Noviny ohlašovaly, že mezi stovkami tisíc uprchlíků z Jugoslávie zadržela minulý týden německá policie v Mnichově prvního podezřelého z aktivní účasti na etnických čistkách v Bosně. Šlo o osmatřicetiletého Srba Dušana T., který byl v srbském koncentračním táboře Omarska znám jako řezník, protože mučil, týral a vraždil. Mlátil lidi pažbou pušky tak dlouho, až zdechli, a nutil vězně, aby si navzájem ukusovali pohlavní údy, a díval se, jak pomalu vykrváceli.

Vladimír odložil noviny, aby vyvenčil a zneutralizoval ty hrozné představy, které v něm vyvstaly. Venku bylo pět stupňů pod nulou a na chodníku ležel zmrzlý holub. Pes do něho strkal čumákem, jako by to byl míč, a když ho to přestalo bavit, začal lízat zmrzlé psí loužičky. Vladimír se snažil Charlieho odtáhnout pryč, protože se mu z toho dělalo špatně. Rychle jsem zkontroloval jeho sliny, ale zdály se mi být v pořádku. Moč lidi považovali za obyčejný tělesný odpad, mně se ale líbila pro svou krásnou zlatohnědou barvu. Na základě toho, kolik tekutiny a jaké barvy v močovém měchýři bylo, jsem vždy poznal, jak dlouho se v těle nachází.

15. února

Hugo se vrátil ze školy s bolestí břicha. Jejich třída byla v muzeu Stedelijk, kde se seznamovala s moderním uměním. Zpočátku se mu to líbilo, ale když se ho učitel u jednoho obrovského obrazu se šedivými fleky zeptal, co v tom uměleckém díle vidí, přišla na Huga ta bolest břicha a zbytek návštěvy strávil na záchodě muzea.

Ester se moderní umění líbilo, ale uznávala, že ne vždy se pozná, co dílo vyjadřuje. Přesto byla ráda, že Hugo udělal první krok ve snaze modernímu umění porozumět. Tento rok možná ne, ale v pozdějším věku objeví, že z umění se dá čerpat jak útěcha, tak zároveň vzrušení. Bolest v Hugově břiše neustávala a Ester poslala Vladimíra do lékárny koupit něco, co by mu pomohlo. Sama musela na návštěvu k bratru Oskaroví, který již poněkoliťatě neopatrně oplodnil nějakou ženu.

Pro mě bylo moderní umění jakýmsi moderním blouděním, na něž by umělec rád upozornil svět. Co v tomto tápání hledal, asi sám nevěděl, ale to, že mu to zaručovalo dobrodružné chvíle, tím si musel být jist. Vladimír považoval obrazy za jistý druh řeči a často k nim přistupoval tak blízko, že jsem cítil chemickou vůni barev. U moderních obrazů jsem potřeboval více kyslíku, a proto jsem se Hugovu bolení břicha nedivil.

16. února

Podlaha operního divadla byla pokryta kobercem barvou připomínajícím lososa, kterého nemám příliš rád, protože je moc slaný a mastný. Vzduch byl plný vůně různých parfémů vycházejících z pečlivě oblečených lidí. Vladimír s Ester se usadili na svá místa a já vylezl do Vladimírovy hlavy a umístil se za pravé oko, odkud jsem měl na vše dobrý výhled. Z programu jsem se dozvěděl, že *Vojcek* je opera zkomponovaná Albanem Bergem. Průběh děje opery se dal číst nad pódiem, kde byl promítán. Propáslo se sice dost z toho, co se odehrávalo na scéně, ale divák alespoň věděl, o čem ta opera je.

Hlavní postavou byl chudý voják, který měl dítě s nějakou ženou. Neustále byl svým nadřízeným kapitánem popichován, že se s ní neoženil. Vojecek se ohrazoval tvrzením, že jen bohatí a vysoce postavení si mohou dovolit dodržovat ve svém životě morální principy.

Souhlasil jsem s ním, správnost bytí byla stoprocentně nemateriální, nedala se vážit, měřit či nějak pevně uchopit. Nadřazeným šlo hlavně o nadřazenost a o peníze.

Při řezání rákosu se *Vojcka* zmocnila vidina konce světa. Když o své halucinaci pověděl vojenskému lékaři, ten se rozhodl s ním experimentovat a předepsal mu dietu, při které musel jíst pouze kosti. Doktor se chtěl světově proslavit tím, že prokáže, že duševní nemoci způsobuje jednotvárná strava. Nechápu, proč doktor tak dychtil po slávě, vždyť čím méně jsi důležitý, tím méně vadíš ostatním. Opera se vyvíjela tak rychle a dramaticky, že jsem nestačil číst titulky a díval se pouze na jeviště. Vojecek byl najednou celý zakrvácený, utopil se v rybníce a byl konec.

17. února

Celou noc jsem nespal, protože jsem myslel na *Vojcka*, divadlo bylo takovými dramaticko-informativními novinami o bloudění lidí světem. Nechápal jsem, proč lidstvo potřebuje takové tragické události, platí za ně vstupné, a když to trápení konečně skončí, odmění tu smutnou podívanou bouřlivým potleskem. Celou noc jsem přemýšlel o sobě a dospěl k závěru, že mi v životě asi schází ještě hodně toho lidského. Zajímá mě jen o obyčejný dobrý život a dramatické výmysly jsem nepotřeboval, snad to bylo tím, že náš druh se nevyvinul z opice jako člověk, pro něhož nesmysl byl vždy důležitější než smysl.

Podle ranních novin požádal v Holandsku o politický azyl nějaký muž z Antverp, byl to první Belgičan, který se k něčemu takovému rozhodl. Na ministerstvu spravedlnosti nikdo

nevěděl, co ho k tomu vedlo. Ředitel azylového centra to považoval rovněž za velmi podivné, protože muž byl dobře živý, pěkně oblečený a v ničem nepřipomínal bezdomovce. V západoafrické Ghaně přišlo pět set lidí o život po vypuknutí etnického násilí, důvodem konfliktu byla hádka dvou členů rozdílných kmenů ohledně ceny jedné slepice.

Včerejší opera udělala velký dojem i na Vladimíra, a tak celou cestu do ateliéru cítil potřebu také napsat operní libreto. Aby opera byla moderní, mohl by být hlavní postavou někdo, kdo se vyzná v computerech a vyvine program, který by svět zbavil zla a blbosti. Mně se nápad líbil, zpěv vyvolává mnohem více emocí než mluvené slovo. Vladimír váhal, zda by hlavní postava měla být mužského, či ženského pohlaví, zatímco já si dělал starosti, jestli by computerovým programem bylo možné zlo a blbost, které jsou u určitých lidí tak hluboce zakořeněné, deletovat doteky na computerové klávesnici.

18. února

S nápadem na operu jsem byl spokojen, ale s Vladimírovým krkem ne. Včera při cestě domů měl potíže s polykáním, a když se podíval do úst v postranním zrcátku zaparkovaného automobilu, krk se mu zdál být zarudlý. Poté co večer ulehl do postele, rozhodl jsem se pro velkou inspekci organismu. Narazil jsem na zvýšené množství bakterií, ale byl to druh, který má tělesná obrana sama pod kontrolou. Jen jsem musel ohlídat, aby se bakterie z nudy najednou nějak nezvrhly a nestaly se škodlivými.

S rakovinou to bylo jiné, ta si o sobě myslela, že je nejúspěšnější organismus na světě. Jelikož existovala více než čtyři sta tisíc let, stala se domýšlivou, arogantní a nemilosrdnou. I kdyby byla pravda, co o sobě tvrdila, rozhodně to nebyl důvod, aby byla tak necitlivá vůči strádání, které působila. Já věděl, že nenávidí dobromyslná stvoření, jako jsem já, ale znal jsem dobře její existenční strategii. Objevila se v těle se

zpožděním, chovala se úplně nenápadně jako někdo, kdo přišel pozdě do práce, rychle se ubytovala na těžko dostupném místě a dlouho nedělala nic, aby vzbudila dojem, že je mírumilovná. Když si jí nikdo dlouho nevšiml, najednou se stala aktivní a začala ničit vše, na co přišla. Hledal jsem rakovinové zárodky na všemožných místech Vladimírova těla, ale nikde jsem nic nenašel.

19. února

Pes musel jít k doktorovi na každoroční očkování. Čekárna byla plná vystrašených čtyřnožců. Na zemi ležely hračky pro zvířata, ale žádné z nich o ně nemělo zájem, protože šestým smyslem cítila, že na ně čeká něco nepříjemného. Nikdo se neodvážil štěknout, zamňoukat či na něco zaškrábat. I když jsem byl fyzicky vzdálen od Charlieho těla, cítil jsem psovy zrychlené srdeční úder, když mu Vladimír položil ruku na hlavu. Muž sedící naproti měl také kdysi bigla; Charlieho rasa to neměla v minulosti lehké, již ve třináctém století bylo běžné, že když pes moc štěkal, neposlouchal či neměl žádoucí barevnou kombinaci, byl utracen. Než muž odešel se svou kočkou do ordinace, ještě stačil sdělit, že před patnácti tisíci lety žilo na naší planetě jeden a půl milionu psů.

Po příchodu domů vzal Vladimír kolo a odjel na setkání uprchlých jugoslávských literátů, kteří založili mezinárodní časopis, v němž se mělo psát o expanzivním nacionalismu ústícím ve fašismus, což by mohlo zničit evropskou civilizaci. Do časopisu mohl psát každý, ale redakce musela být složena výhradně jen z Jugoslávců.

„Proč?“ chtěl vědět Vladimír.

„Protože my máme s touto problematikou největší zkušenost,“ odpověděl jeden jugoslávský spisovatel.

Shromáždění se konalo v bytě jednoho uprchlíka, ten se omluvil a odešel do kuchyně vařit nějaký národní pokrm. Ostatní se dali do diskuse o situaci v jejich rodné zemi. Brzo

bylo jasné že Srb, Chorvat a Bosňan se nesešli, aby diskutovali, ale přišli vybojovat svou osobní slovní válku. Navzájem se obviňovali z vyvolání etnického konfliktu. Jeden z nich prohlásil, že proti politikům s jejich selsko-patriarchální mocenskou chlípností se nedá podniknout nic jiného než jim ji vykourit z hlavy hašíšem. Jiný literát označil diskusi za nedemokratickou. Druhý přirovnal demokracii k blondaté ženské s krátkou sukní, o kterou se západ s Jugoslávií sobecky nechce dělit. Protože národní jídlo se muselo vařit delší dobu, přinesl třetí z kuchyně lahev slivovice a pustil gramofonovou desku od Boba Dylana.

*We live in a political world
Under the microscope
You can travel anywhere
And hang yourself there
You always got more than enough rope*

Za poslechu hudby jsem rychle prohlédl Vladimírovy man-dle, byly trochu zarudlé, ale jinak v pořádku.

20. února

Následkem slivovice, kterou Vladimír včera na shromáždění vypil, dýchal celou noc otevřenými ústy, takže mu ústní dutina skoro vyschla. Jazyk byl na povrchu jako smirkový papír, kdybych se přes něj přeplazil, jistě bych se pěkně odřel. Pachová mlhovina v ústech se podobala té, která se nacházela u východu z jeho těla. Celou noc jsem měl žízeň a toužil po tom, aby se Vladimír probudil a napil vody, ale on jen spal a spal. V takových chvílích bylo přebývat ve Vladimírovi dost komplikované, nikde jsem se nemohl občerstvit, orgány byly unavené a jejich únava prozařovala i mnou, jako by byla radioaktivní. Když se konečně probudil, napil se v kuchyni vody a místo čtení novin pustil rádio.

Odborný znalec oznamoval, že církev a náboženství ztrácí půdu pod nohama, protože jen třiadvacet procent obyvatel Holandska věří v Boha a posmrtný život a sedmapadesát procent nevěří vůbec v nic. Na základě těchto čísel odborník předpovídal, že v roce 2020 bude čtvrtina obyvatel věřící, ale jen deset procent bude chodit pravidelně do kostela. Příčinou tohoto úpadku lidstva je hlavně televize, jejímž prostřednictvím se lidé informovali o přesvědčení a myšlení jiných. Na druhém místě to byl stále vzrůstající blahobyt a možnost studia. Na třetím místě stála antikoncepční pilulka. Naštěstí jednaosmdesát procent zreformovaných věřících na venkově ještě věřilo v čerta, peklo, anděly a nebe.

Nechápu, co věřící ve víře hledají, nic nechtít a nic nehledat je jedinou zárukou osobního štěstí.

21. února

S laptopem bylo zase něco v nepořádku, a tak musel Vladimír místo psaní operního libreta studovat v počítačové příručce, jak problém vyřešit. Počítač byl nepochybně skvělá věc, nepotřeboval jíst ani pít, ale někomu, kdo nic takového nepotřebuje, bych vůbec nedůvěřoval. Tímto přístrojem si člověk opatřil takovou druhou hlavu. Protože lidská hlava se od narození snažila být svému nositeli rozumně prospěšná v životě a protože rozum byl hypotetický, hlava často zapříčiňovala všemožné životní defekty.

Má hlava byla sice mikroskopicky malá, ale já jsem s ní byl rozhodně spolehlivější než počítač. Živil jsem se lidskou stravou a organismy; aparáty, které se živily jen elektřinou, nemohly být rozhodně tak inteligentní jako já. Po dvou hodinách čtení příručky a všemožných pokusů se Vladimír rozhodl s operou přestat a jít domů.

Noviny ležící v kuchyni oznamovaly, že skupina mužů a žen minulou sobotu během provádění striptýzu v samoobsluze ve Zwolle vykradla kasu. Zatímco ženy se za velké